

SEBASTIAN
FITZEK

TERAPIA

BAZAR

SEBASTIAN
FITZEK
TERAPIA

SUDMENTANUT SANNA VAN LEEUWEN

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Sanna van Leeuwen
Saksankielinen alkuteos *Die Therapie*
Copyright © 2006 by Verlagsgruppe Droemer
Knaur GmbH & Co. KG, Munich
The work has been negotiated through AVA international GmbH,
Germany (www.ava-international.de)

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-376-470-5

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Mikäli parannustyössäni tai sen ulkopuolella ihmisten parissa näen tai kuulen sellaista, mitä ei pidä levitettämän, vaikenen ja pidän sen salaisuutena.

HIPPOKRATEEN VALA (SUOM. HEIKKI SOLIN)

Näytä minulle ystäväsi, niin minä kerron sinulle, kuka olet.

SANANLASKU

PROLOGI

Kun puoli tuntia oli kulunut, hän tiesi, ettei näkisi tyttärtään enää. Josephine oli avannut oven, kääntynyt vielä kerran katsoomaan taakseen ja mennyt sitten sisään vanhan miehen luo. Mutta ulos hänen pieni kaksitoistavuotias tyttärensä ei enää tulisi, siitä hän oli varma. Enää koskaan Josy ei hymyilisi sädehtivää hymyään, kun hän peittelisi tytön sänkyyn. Enää koskaan hän ei sammuttaisi valoa värikkästä yöpöydän lampusta Josyn nukahdettua. Eikä hän enää koskaan heräisi keskellä yötä Josyn hirvittävään kiljuntaan.

Varmuus iski odottamattomalla voimalla kuin raju peräänajo.

Hän nousi seisomaan, mutta hänen ruumiinsa olisi halunnut jäädä istumaan kiikkerälle muovituolille. Hän ei olisi hämmästynyt, jos hänen jalkansa olisivat pettäneet – jos hän olisi kaatunut ja jäänyt makaamaan pitkin pituuttaan odotushuoneen kuluneelle parkettilattialle, psoriaasista kärsivän pyylevän kotirouvan ja pikkupöydällä lojuvien vanhentuneiden kuvalehtien väliin. Tiedottomuuden armahdusta hänelle ei kuitenkaan suotu. Hän pysyi tajuissaan.

*Potilaita ei hoideta saapumisajan vaan
kiireellisyyden mukaisessa järjestyksessä.*

Kyltti allergialääkärin vastaanottohuoneen valkoisessa nahka-verhoillussa ovesa sumeni hänen silmissään.

Tohtori Grohlke oli perheystävä ja lääkäri numero kaksikymmentäkaksi. Viktor Larenz oli pitänyt listaa. Kaksikymmentäyksi edellistä lääkäriä eivät olleet saaneet selville yhtikäs mitään.

Ensimmäinen, ensihoitolääkäri, oli tullut tapaninpäivänä heidän kotiinsa Schwanenwerderiin. Siitä oli päivälleen yksitoista kuukautta. Aluksi he kaikki olivat luulleet, että Josephine oli vain saanut vatsansa kipeäksi juhla-aterialla tarjotusta juustofonduesta. Tyttö oli oksentanut yöllä useasti ja kärsinyt ripulista. Viktorin vaimo Isabell oli soittanut yksityiseen lääkäripäivystykseen, ja Viktor oli kantanut Josyn ohuessa batistiyöpaidassa alas olohuoneeseen. Hän saattoi vieläkin tuntea tytön laihat kädet sitä muistellessaan. Toinen käsi oli kiertynyt apua anoen hänen kaulaansa, toisessa Josy oli puristanut tiukasti lempipehmoleluun, sinistä Nepomuk-kissaa. Sukulaisten ankarien katseiden alla lääkäri oli kuunnellut tytön kapeaa rintakehää, antanut ruiskulla elektrolyyttiliuosta ja määrännyt homeopaattisen lääkkeen.

”Pieni mahainfektio. Sitä jyllää nyt kaupungissa. Mutta ei huolta, kyllä se siitä paranee”, oli ensihoitolääkäri laushtanut lähtiessään. Kyllä se paranee. Mies oli valehdellut.

Viktor seisoi tohtori Grohlken vastaanottohuoneen edessä. Hän yritti avata raskasta ovea, muttei jaksanut edes painaa kahvaa alas. Ensin hän luuli, että viime tuntien jännitys oli vienyt häneltä voimat niin tyystin, mutta sitten hän tajusi, että ovi oli lukossa. Joku oli pannut sen säppiin sisäpuolelta.

Mitä täällä on tekeillä?

Hän käännähti äkisti ja näki ympäristönsä kuin olisi plärännyt vihkon reunaan piirrettyä elokuvaa. Kaikki, minkä hän näki, tavoitti hänen aivonsa viiveellä ja katkonaisina kuvina: seinillä riippuvat Irlannin maisemakuvat, ikkunasyvennyksessä seisova pölyinen kumipuu, tuolilla istuva psoriaasipotilas. Viktor rynkytti ovea vielä kerran ja lähti sitten laahautumaan odotushuoneen poikki käytävään. Vastaanotto oli toivottoman täynnä väkeä, ikään kuin Grohlke olisi ainoa lääkäri koko Berliinissä.

Viktor käveli hitaasti aulaan vastaanottotiskin luo. Teini-poika oli pyytämässä reseptiä ilmiselvään akneongelmaansa, mutta Viktor työnsi hänet tylästi sivuun ja puhutteli vastaanottoapulaista. Viktor tunsu Marian edellisiltä käynneiltään. Kun hän oli puoli tuntia sitten tullut vastaanotolle Josyn kanssa, Maria ei ollut vielä ollut paikalla. Nyt Viktor oli hyvillään, että sijainen oli nähtävästi tauolla tai muissa tehtävissä. Maria oli kylläkin vasta vähän päälle parikymppinen ja ulkonäöltään kuin naisten jalkapallojoukkueen rotevahko maalivahti, mutta hänellä oli itsellään pieni tytär. Varmasti hän auttaisi.

”Minun on päästävä tyttäreni luo”, Viktor sanoi kovempaa kuin oli tarkoittanut.

”Ai, päivää, tohtori Larenz. Mukava nähdä teitä taas.” Maria tunnisti psykiatrin välittömästi. Viktor ei ollut käynyt tällä vastaanotolla aikoihin, mutta hänen persoonalliset kasvonsa olivat tuttu näky televisiosta ja lehdistä. Larenz oli mieluinen vieras puheohjelmissa, eikä vähiten komean

ulkonäkönsä ansiosta, mutta myös siksi, että hän osasi selittää monimutkaisia mielen ongelmia rennosti ja maallikoillekin ymmärrettävällä tavalla. Tänään mies kylläkin puhui arvoituksin.

”Minun on päästävä hänen luokseen nyt heti!”

Poika, jonka Viktor oli työntänyt syrjään, vaistosi, ettei miehellä ollut kaikki kunnossa, ja astahti vielä askeleen sivummalle. Myös Marialla oli epävarma olo, mutta hän yritti pitää stereotyyppisen, harjoitellun hymyn kasvoillaan.

”Ikävä kyllä en ymmärrä, mistä puhutte, tohtori Larenz”, hän sanoi ja nyppi levottomasti vasenta kulmakarvaansa. Tavallisesti siinä oli lävistyskoru, jota hän näpräsi ollessaan hermostunut. Hänen pomonsa Grohlke oli kuitenkin niin konservatiivinen, että vaati häntä ottamaan hopeisen kulmakorun pois, kun vastaanotolla oli asiakkaita.

”Oliko Josephinella edes ajanvarausta tälle päivälle?”

Viktor oli jo kivahtamaisillaan vastauksensa, mutta hillit si itsensä ja sulki suunsa. Tietysti Josephinella oli aika tänään, Isabell oli varannut sen puhelimitse. Ja Viktor oli tuonut Josyn autolla. Niin kuin aina.

”Isi, mikä on allergologi?” tyttö oli vielä kysynyt autossa. ”Ennustaako se säätä?”

”Ei, murunen. Se on meteorologi.” Viktor oli katsellut Josephinea taustapeleistä ja toivonut, että olisi voinut silittää tytön vaaleaa tukkaa. Josy oli näyttänyt niin hauraalta, kuin enkeliltä japanilaisella silkkipaperilla.

”Allergologi hoitaa ihmisiä, jotka eivät saa joutua kosketuksiin tiettyjen aineiden kanssa, koska he tulevat niistä sairiksi.”

”Niin kuin minä?”

”Ehkä”, hän oli vastannut. *Toivottavasti*, hän oli ajatellut. Siinä heillä olisi sentään diagnoosi. Alku. Josephinen selittämättömät oireet hallitsivat jo koko perheen elämää. Josy ei ollut käynyt koulua enää puoleen vuoteen. Kouristukset tulivat yleensä niin äkkiarvaamatta ja epäsäännöllisesti, ettei tyttö voinut olla pitkiä aikoja paikoillaan luokassa. Siksi Isabell kävi töissä osapäiväisesti ja huolehti Josyn kotiopetuksesta. Ja Viktor oli sulkenut vastaanottonsa Friedrichstrassella kokonaan, jotta voisi omistautua tyttärelleen kellon ympäri. Tai paremmin sanottuna tytön lääkäreille. Viime viikkojen aikana he olivat jusseet kokonaisen maratonin vastaanotolta toiselle, mutta kaikki asiantuntijat, joiden puoleen he olivat kääntyneet, olivat ymmällään. Heillä ei ollut selitystä Josyn kausittain toistuville kuume-kouristuksille, jatkuville infektioille ja yöllisille nenäverenvuodoille. Välillä oireet olivat lievempiä, joskus ne jopa hävisivät kokonaan, niin että perheen toivo ehti herätä. Lyhyen tauon jälkeen kaikki kuitenkin alkoi alusta, usein vielä pahempien kohtausten muodossa. Tähän mennessä sisätautilääkärit, hematologit ja neurologit eivät olleet osanneet muuta kuin sulkea pois syövän, aidsin, hepatiitin ja muut tuntemansa infektiotaudit. Jopa malarian mahdollisuus oli tutkittu. Negatiivinen sekin.

”Tohtori Larenz?”

Marian sanat sinkauttivat Viktorin takaisin todellisuuteen, ja hän tajusi tuijottaneensa vastaanottoapulaista jo pitkän aikaa suu auki.

”Mitä te olette tehneet hänelle?” Hän sai äänensä takaisin, ja se voimistui sana sanalta.

”Mitä tarkoittatte?”

”Josylle. Mitä te olette tehneet hänelle?”

Nyt Viktor jo karjui, ja odottavien potilaiden keskustelut katkesivat kuin veitsellä leikatun. Mariasta saattoi huomata, ettei hänellä ollut pienintäkään aavistusta, miten hänen olisi pitänyt toimia tällaisessa tilanteessa. Totta kai hän oli tohtori Grohlken vastaanottoapulaisena tottunut potilaiden epätavalliseen käytökseen. Tämä ei ollut yksityisvastaanotto, eikä Uhlandstrasse ollut enää pitkään aikaan ollut Berliinin parhaita osoitteita. Odotustiloihin valui läheiseltä Lietzenburger Strasselta vähän väliä prostituoituja ja narkkareita, eikä kukaan enää ihmeteltyt, kun vaikkapa vieroitusoireista kärsivä langanlaiha miesprostituoitu tuli huutamaan vastaanottotiskille, ettei kaivannut hoitoa ihottumaan vaan lääkettä, joka lieventäisi hänen kärsimyksiään.

Tämä tapaus oli kuitenkin erilainen. Tohtori Viktor Lorenz ei ollut pukeutunut likaisiin verkkareihin ja reikäiseen T-paitaan, jalassa ei ollut linttaan astuttuja tennareita, eivätkä hänen kasvonsa olleet puhjenneiden, märkivien finniä kokoontumispaikka. Päinvastoin, hän näytti siltä kuin käsite ”sivistynyt herrasmies” olisi keksitty juuri häntä varten: hoikka ruumiinrakenne, suora ryhti, leveät hartiat, korkea otsa ja vahva leuka. Vaikka hän oli syntynyt ja varttunut Berliinissä, hänen luultiin usein olevan hansakaupunkien eliittiä – vain harmaantuneet ohimot ja klassinen aatelistinokka puuttuivat. Edes hänen tiikinruskeat taipuisat hiuksensa, joiden hän oli viime aikoina antanut venähtää pitemmiksi, ja vino nenänsä – kivulias muisto purjehdusonnettomuudesta – eivät

vähentäneet vaikutelmaa maailmanmiehestä. Neljäkymmentäkolmevuotias Viktor Larenz oli mies, jonka ikää oli vaikea arvioida, mutta josta saattoi olla varma, että hänen pellavanäliinoissaan oli kirjoitut nimikirjaimet eikä hän koskaan pitänyt taskuissaan pikkurahaa. Silmiinpistävän kalpea iho kertoi monista ylityötunneista. Ja juuri siksi tilanne oli Marialle niin vaikea. Tohtoriksi väitelleen psykiatrin, joka ilmestyy vastaanotolle kahdentuhannen kahdensadan euron mittatilauspuvussa, ei odottaisi korottavan ääntään julkisella paikalla, viuhtovan villisti käsillään ja mylvivän käsittämättömiä sanoja kunnes hänen äänensä särkyy. Siksi Maria oli epätietoinen, mitä hänen piti tehdä.

”Viktor?”

Larenz käännähti matalan äänen suuntaan. Tohtori Grohlke oli kuullut metelin ja keskeyttänyt potilastapaamisensa. Hintelä vanha lääkäri, jolla oli hiekanvärinen tukka ja silmät syvällä kuopissa, näytti huolestuneelta.

”Mikä täällä on hätänä?”

”Missä Josy on?” Viktor ärjyi vastaukseksi, ja Grohlke kavahti vaistomaisesti kauemmas ystävästään. Hän oli tuntenut perheen melkein kymmenen vuotta, mutta tällaisena hän ei ollut nähnyt Larenzia ennen.

”Viktor? Menisimmekö juttelemaan...?”

Viktor ei kuunnellut, vaan tiirasi lääkärin olan yli. Huomatessaan, että vastaanottohuoneen ovi oli raollaan, hän syöksähti liikkeelle. Hän potkaisu oven auki oikealla jalallaan. Ovi heilahti sisään ja törmäsi instrumenttivaunuun, jossa oli hoitovälineitä ja lääkkeitä. Psoriaasista kärsivä nainen

makasi hoitopöydällä. Hän oli riisunut ylävartalonsa paljaaksi ja säikähti niin, ettei edes tajunnut peittää rintojaan.

”Hyvänen aika, Viktor, mikä sinuun on mennyt?” Grohlke huusi perään, mutta Larenz syöksähti huoneesta hänen ohitseeseen käytävään.

”Josy?”

Viktor lähti juoksemaan käytävää eteenpäin ja tyrkkäsi mennessään jokaisen oven auki.

”Josy, missä sinä olet?” hän karjui paniikissa.

”Herran tähden, Viktor!”

Vanha allergialääkäri seurasi häntä niin nopeasti kuin jaloistaan pääsi, mutta Viktor ei kiinnittänyt ystävänsä mitään huomiota. Pelko esti häntä ajattelemasta järkevästi.

”Mitä täällä on?” hän mylvi, kun ei saanut auki viimeistä ovea odotushuoneen vasemmalla puolella.

”Siivousvälineitä. Vain siivousvälineitä, Viktor. Se on varastokomero.”

”Avaa se!” Viktor rynkytti ovenkahvaa kuin mielipuoли.

”Kuuntelehan nyt...”

”AVAA!”

Grohlke tarrasi kiinni Viktorin olkavarsista odottamattomalla voimalla ja piteli häntä paikoillaan.

”Rauhoitu, Viktor! Ja kuuntele. Tyttäresi ei voi olla kome-rossa. Siivooja vei avaimen mukanaan aamupäivällä ja tulee vasta huomisaamuna uudestaan.”

Viktor hengitti vaivalloisesti. Hän kuuli sanat, muttei ymmärtänyt niiden merkitystä.

”Ajatellaanpa nyt loogisesti.” Grohlke hellitti otettaan ja nosti toisen kätensä Viktorin olkapäälle.

”Milloin olet nähnyt tyttäresi viimeksi?”

”Puoli tuntia sitten, täällä odotushuoneessa”, Viktor kuuli itsensä sanovan. ”Hän tuli sinun huoneeseesi.”

Vanha lääkäri pudisteli päätään huolestuneena ja kääntyi katsomaan Mariaa, joka oli seurannut heitä.

”Minä en ole nähnyt Josephinea”, Maria sanoi pomolleen. ”Hänellä ei ole ajanvarausta tänään.”

Pötypuhetta, Viktor kiljui ajatuksissaan ja painoi kädet ohimoilleen.

”Isabell varasi ajan puhelimitse. Tietenkään Maria ei nähnyt tytärtäni. Vastaanotossa oli sijainen. Joku mies. Hän sanoi, että voimme istua odottamaan. Josy oli niin heikkona. Aivan uuvuksissa. Vein hänet odotushuoneeseen ja menin hakemaan hänelle vesilasillista. Ja kun tulin takaisin, hän oli...”

”Ei meillä ole ketään sijaista”, Grohlke keskeytti ystävänsä. ”Ja kaikki vastaanottoapulaiset ovat naisia.”

Viktor tuijotti häkeltyneenä Grohlken kasvoja ja yritti ymmärtää kuulemaansa.

”Minä en ole tavannut Josya tänään. Hän ei ole ollut vastaanotollani.”

Lääkärin sanat hukkuivat läpitudunkevaan, hermoja raastaavaan ääneen, jonka Viktor äkkiä kuuli jostain kaukaa ja joka voimistui koko ajan.

”Mitä te haluatte minusta?” hän huusi epätoivoisena. ”Ihan varmasti hän tuli sinun huoneeseesi. Hänet kutsuttiin sisään. Olin vieressä ja kuulin, kun vastaanoton mies sanoi hänen nimensä. Josy halusi tänään mennä hoituhuoneeseen yksin. Se oli hänen toiveensa. Hän täytti hiljattain kaksitoista, tiesittekö? Hän on alkanut lukita kylpyhuoneen ovenkin

perässään. Siksi luulin, että hän oli jo vastaanottohuoneessa, kun palasin takaisin odotushuoneeseen.”

Viktor avasi suunsa ja tajusi äkkiä, ettei ollut sanonut mitään ääneen. Hänen aivonsa tekivät työtä, mutta ilmeisesti hän ei enää kyennyt puhumaan. Hän katsoi avuttomana ympärilleen ja hänestä tuntui kuin hän olisi nähnyt maailman hidastettuna. Hermoja raastava ääni kuului yhä läpitunkevampana ja jo melkein peitti muun metelin hänen ympäriltään. Hän tunsu, että kaikki puhuivat hänelle yhtä aikaa: Maria, Grohlke ja jopa muutamat potilaat.

”Minä en ole nähnyt Josya vuoteen”, olivat Grohlken viimeiset sanat, jotka Viktor vielä kuuli selvästi. Ja yhtäkkiä kaikki oli hänelle selvää. Pienen hetken ajan hän tiesi, mitä oli tapahtunut. Karkea totuus välähti hänen mielessään yhtä ohimenevänä kuin uni juuri heräämisen hetkellä, ja yhtä nopeasti se karkasi taas hänen ulottuviltaan. Silmänräpäyksen murto-osan ajan hän käsitti kaiken. Josyn sairauden. Mistä tyttö oli kärsinyt niin ankarasti viime kuukaudet. Äkkiä hän näki, mitä oli tapahtunut. Mitä Josylle oli tehty. Häntä oksetti, kun hän ymmärsi, että he olisivat kohta hänenkin perässään. He löytäisivät hänet. Ennemmin tai myöhemmin. Hän tiesi sen. Sitten järkyttävä tieto karkasi häneltä taas. Se katosi, yhtä väijäämättömästi kuin yksinäinen vesipisara valui viemäriin.

Viktor hakkasi ohimoitaan molemmin käsin. Läpitunkeva, piinaava, karmiva ääni oli nyt aivan lähellä, ja se oli sietämätöntä. Se kuulosti kidutetun otuksen ulinalta, siinä oli tuskin mitään inhimillistä. Ja se vaimeni vasta, kun hän pitkän ajan päästä sulki suunsa.

EI TODISTAJIA, EI JOHTOLANKOJA, EI RUUMISTA

Kaksitoistavuotiaalla Josylla on selittämätön sairaus, ja lääkärikäynnin aikana hän katoaa jäljettömiin vastaanotolta. Neljä vuotta myöhemmin Josyn isä, psykiatri Viktor Larentz, on vetäytynyt syrjäiselle Pohjanmeren saarelle käsitelläkseen kokemaansa traumaa.

Saarella Viktor saa kuitenkin ovelleen yllättävän vieraan. Kirjailija Anna Spiegel kärsii harvinaisesta skitsofrenian muodosta: hän uskoo kirjoittamiensa henkilöhahmojen tulevan todeksi. Annan viimeisin romaani kertoo tuntemattomasta sairaudesta kärsivästä nuoresta tytöstä, joka katoaa yhtäkkiä jäljettömiin.

Vastahakoinen Viktor suostuu ottamaan Annan potilaakseen epätoivoisena yrityksenä saada selville, mitä hänen tyttärelleen tapahtui. Terapiaistunnot saavat kuitenkin nopeasti erittäin synkän käänteen, kun menneisyyden aaveet nousevat haudoistaan karmivin seurauksin.

Sebastian Fitzekin *Terapia* on särkyneen mielen veitsenteräviä palasia ravisuttavasti kuvaava trilleri, joka pitää otteessaan kauhistuttavaan päätökseensä saakka.

